

majitelem vozu a železnicí a podle § 4 čl. VI reglementu musí býti žádosti o náhradu škody adresovány železnici, která provedla zařadění soukromého vozu. Ustanovení zařadovací smlouvy a mezinárodního reglementu, jakožto předpisy speciální, jsou tu tedy rozhodující, nikoliv ustanovení občanského zákona a mezinárodní úmluvy o přepravě zboží čís. 140/1928 sb. z. a n. a správně dovedil odvolací soud, že, kdyby o poškozených soukromých vozech, pokud jsou dopravovány prázdné, jakž tomu bylo v souzeném případě, mělo platiti ustanovení mezinárodní úmluvy o přepravě zboží (§ 3 čl. III mezinárod. reglementu), by to ze smlouvy zařadovací a z mezinárodního reglementu musilo býti patrné, že se však ve smlouvě zařadovací nečiní rozdíl, zda vůz byl dopravován se zbožím či prázdný. Snaží-li se dovolatelka prokázati oprávněnost svého nároku tím, že poukazuje na rozdíl mezi soudním vymáháním a reklamováním nároku, a dovozuje-li, že ustanovení § 4 čl. VI mezinárodního reglementu a § 14 bod 5 zařadovacích podmínek neupravuje soudní příslušnost, nýbrž jen příslušnost pro mezinárodní uspořádání případných náhradních nároků, jest na omylu, poněvadž pro uplatňování jejího náhradního nároku jest směrodatným jen obsah smlouvy, již se podrobila, a tam byl stanoven postup, jak nárok jest uplatniti.

Čís. 12396.

Obec, která se podjala t. zv. stavební akce (výstavby kolonie rodinných domků ke zmírnění bytové nouze) a za tím účelem se usnesla umožniti zájemcům postavení vlastních domků poskytnutím úvěru se zárukou obce, opatřením levných stavebních míst a vypracováním vhodných projektů, nepřevzala tím o sobě závazek zaplatiti stavitelům náklad a odměnu za domky postavené v rámci této akce.

(Rozh. ze dne 24. února 1933, Rv II 882/31.)

Žalující, stavitel, domáhal se na žalované obci na Moravě zaplacení za práce na stavbě kolonie rodinných domků. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Pro posouzení důvodnosti dovolání třeba se napřed obíratí tím, zda žalobce byl v právním poměru smluvním k žalované obci a v jakém.

Nižší soudy zjistily, že se obec usnesla podporovati postavení levných domků tím způsobem, že stavebník získá úvěr 40% nákladu bez záruky, dalších 30% se zárukou obce, 30% složí hotově, a vypůjčený kapitál bude se umořovati 10% anuitou. Město zakoupí a bez zisku odprodá stavebníkům stavební místa, dalo již vypracovat vhodné projekty, a tím bude stavebníkům umožněno postavení vlastních domků. Žalobce založil nárok na zaplacení odměny za stavební práce na tom, že obec

s ním ujednala smlouvu o stavbě, a tento názor opírá jednak o uvedené usnesení obecního zastupitelstva, dále pak o to, že starosta N. mu zadal stavbu, že na stavbu měl dohled úředník obce Ing. P., že Městská spořitelna mu připisovala na účtě platy těch, kterým měly domky připadnout, že obec vypracovala stavební návrhy, činila dispoice ohledně způsobu stavby, dávajíc staviteli příkazy, a konečně o to, že starosta prohlásil, když šlo o zaplacení žalobcovy pohledávky, že věc vyrovná. O uvedené usnesení obecního zastupitelstva opírá marně dovolatel názor, že byla ujednána smlouva o dílo mezi ním a obcí. Obecní zastupitelstvo se neusneslo na tom, že bude obec sama prováděti a zadávati stavby, nýbrž jen na podpoře stavebníků zárukou, odprodejem stavebního místa a vypracováním stavebních návrhů. Je nerozhodno, zda starosta N. žalobci zadal stavbu, nebyl-li k tomu podle usnesení obecního zastupitelstva zmocněn. Podle § 30 obecního řádu mor. patří do oboru usnášení obecního zastupitelstva všechny záležitosti, které nenáleží k obyčejné správě majetku. Že zadání staveb rodinných domků k obyčejné správě majetku obecního nepatří, nepotřebuje bližšího odůvodnění. Proto starosta neměl právo jménem obce zadávati stavby, ani slibovati za ně zaplacení stavebního účtu. Jeho jednání, i kdyby tak učinil, obec by nezavazovalo. Proto není třeba ani řešiti, zda starosta skutečně žalobci za obec stavby zadal, nebo zda tak učinil za stavebníky a zda slíbil vyrovnání, chtěje zavázati obec nebo chtěje se jen přičiniti o urovnání se stavebníkem. Podobně nemají významu ani další okolnosti, o něž, jak uvedeno, žalobce opírá své nároky, to jest dozor Ing. P-a na stavbu, nařizování obecních funkcionářů stavitelům, jak mají stavbu prováděti, vypracování stavebních návrhů obcí a provádění platů obecní spořitelnou. Jednak tu jde o činy obecních funkcionářů a Městské spořitelny, které bez usnesení obecního zastupitelstva obec vázati nemohou, jednak plyne ze zjištění nižších soudů, že tyto činy se daly ve prospěch stavebníků a za ně a nesvědčí nijak beze všech pochyb vůli, zavázati obec ze stavební smlouvy proti staviteli. Posuzují-li se dovolací vývody s tohoto hlediska, není dovolání opodstatněno. Nerozhodno je, zda svědek T. udal, že se starosta N. vyjádřil, že obec podniká »stavební akci«, že stavitelům zadal stavbu, že dal povolení k vybrání záloh a že svědek K. vypověděl, že stavebníci byli stavitelům přiděleni obcí, a také nemá významu, zda stavitelé nejednali se stavebníky přímo, a nejsou důležité ani ostatní okolnosti, které oni svědci v těch směrech udávají. Marná jest snaha dovolatelova dovozovati ze slov použitých v usnesení obecního zastupitelstva o »stavební akci« spolu s dalšími okolnostmi, které byly shora uvedeny, že žalobce byl ve smluvním poměru s obcí smlouvou o dílo z provádění stavby domků. Obec může v záležitosti, která nespadá pod běžnou správu majetku podle § 30 obec. řádu mor., býti zavázána jen usnesením obecního zastupitelstva. Konkludentní činy nebo projevy obecních funkcionářů nemohou obec zavazovati, týkají-li se záležitosti, jež spadá do oboru působnosti obecního zastupitelstva. Dovolatel se neprávem opírá o ustanovení § 1035 obč. zák. Dovojuje, že obec je mu práva z náhrady škody, protože se

bez příkazu (stavebníků) ujala stavební akce a prováděla ji i zadáváním. Zmíněné ustanovení zákona upravuje poměr nezmocněného jednatele k tomu, jehož záležitost byla provedena, nikoli poměr k třetímu. Tedy nehodí se na poměr žalované obce k žalobci, protože obec neprováděla jeho záležitost, nýbrž záležitost stavebníků. Nelze souhlasiti ani s názorem žalobcovým, že zadání staveb bylo pouhým prováděním usnesení obecního zastupitelstva o stavební akci, prováděním usnesené stavební akce. Vždyť obec se usnesla jen na p o d p o ř e akce zárukou úvěru, vypracováním návrhů a odprodejem stavebních míst. Zadávání staveb nelze považovat za provádění takové podpory, to jde daleko za usnesený rámec.

Čís. 12397.

Missionářský výbor methodistické biskupské církve Jihu jest podle zákonů státu (Tennessee), kde byl jako korporace ustaven, jakožto právnická osoba samostatným právním podmětem a jest jej proto (§ 33, 34 obč. zák.) i v tuzemsku pokládati za právnickou osobu, jež má způsobilost vystupovati před soudy jako samostatný podmět právní.

Vyslovil-li nesporný soudce ve svém usnesení názor, že Missionářský výbor methodistické biskupské církve Jihu jest podmětem nezpůsobilým k nabývání vlastnictví nemovitostí a že pravý vlastník nemovitostí jest neznámý, a ustanovil-li tomuto prý neznámému majiteli opatrovníka, byl tím Missionářský výbor dotčen ve svých právech a stal se tak účastníkem nesporného řízení.

(Rozh. ze dne 25. února 1933, R I 34/33.)

Na návrh Josefa P-a a Václava P-a, stavitelů v P., ustanovil o k r e s n í s o u d v P. podle §§ 7 a 269 obč. zák. a zákona ze dne 5. prosince 1877 čís. 111 ř. zák. neznámým majitelům nemovitostí zapsaných ve vložkách čís. 1298-III a 2079-III hlavní knihy města P., na které jest vloženo právo vlastnické pro Board of Missions of the Methodist Episcopal Church South (Missionářský výbor methodistické biskupské církve Jihu) v Nashvillu ve státě Tennessee, opatrovníka z toho důvodu, že právě tak jako methodistická církev, nemá ani jmenovaný Missionářský výbor povahu právnické osoby a není schopným podmětem majetkových práv a závazků, takže byl do pozemkové knihy jako vlastník nemovitostí zapsán subjekt nezpůsobilý, nemající oprávnění právnické osoby, a že pravý majitel nemovitostí, jenž by byl s to, by své záležitosti sám spravoval, jest neznámý. Do tohoto usnesení stěžoval si jmenovaný Missionářský výbor, zastoupený Dr. Josefem H-em, advokátem v P., vytýkaje předem, že bylo o ustanovení opatrovníka rozhodováno v řízení nesporném, ač podle povahy konkrétního případu mělo se tak podle §§ 8 a násl. c. ř. s. státi v řízení sporném, a napadáje pak usnesení i ve věci samé. Při tom předložil Dr. H. plnou moc, opatřenou podpisem »D. P. Melson« a razítkem, jež obsahuje v kruhu